

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งเป็น 3 ตอน เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
3. การวิเคราะห์แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและจังหวัดที่ศูนย์การศึกษาพิเศษตั้งอยู่ ปรากฏรายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	50	8.8
ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	256	44.9
ผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	264	46.3
รวม	570	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองของเด็กพิการ ที่มารับบริการจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาคือ ครูของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 44.9 และน้อยสุด คือ ผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ปรากฏรายละเอียดดังแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.2 - 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในภาพรวมของการให้บริการช่วยเหลือระยะ
แรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

สภาพการดำเนินงานและปัญหา อุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง	3.79	.95	มาก	2.67	1.05	ปานกลาง
ด้านที่ 2 การประเมินความสามารถ พื้นฐานของเด็กพิการ	3.72	.87	มาก	2.71	.99	ปานกลาง
ด้านที่ 3 การเยี่ยมบ้าน	3.52	.94	มาก	2.68	.96	ปานกลาง
ด้านที่ 4 การจัดทำแผนให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะ ครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP.)	3.48	.96	ปานกลาง	2.64	.97	ปานกลาง
ด้านที่ 5 การอบรมผู้ปกครอง	3.60	.96	มาก	2.64	1.03	ปานกลาง
ด้านที่ 6 การจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP.)	3.73	1.04	มาก	2.64	1.10	ปานกลาง
ด้านที่ 7 การให้บริการพัฒนา ศักยภาพและเตรียมความพร้อมตาม แผนที่กำหนด	3.69	.98	มาก	2.65	1.06	ปานกลาง
ด้านที่ 8 การประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กพิการได้รับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกตาม ความต้องการจำเป็น	3.71	1.00	มาก	2.67	1.09	ปานกลาง
ด้านที่ 9 การให้บริการช่วยเหลือโดย ชุมชนและบริการทรัพยากรการ เรียนรู้	3.54	.91	มาก	2.65	.97	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.63	.86	มาก	2.66	.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า โดยภาพรวมสภาพการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) และเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง รองลงมา ได้แก่ ด้านที่ 6 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP.) ด้านที่ 8 การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กพิการได้รับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการจำเป็น และ ด้านที่ 7 การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนด ส่วนเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านที่ 4 การจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP.)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลางทุกเรื่อง ได้แก่ ด้านที่ 2 การประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการ ด้านที่ 3 การเยี่ยมบ้าน และด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.3 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์		ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
ผู้ปกครอง		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การสัมภาษณ์ประวัติ จากผู้ปกครอง		3.97	1.05	มาก	2.64	1.26	ปานกลาง
2. การเก็บรวบรวมสำเนาเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง		3.76	1.10	มาก	2.62	1.18	ปานกลาง
3. การศึกษาสภาพจริง โดยการออกไปเยี่ยมบ้าน		3.64	1.10	มาก	2.76	1.13	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.79	.95	มาก	2.67	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การสัมภาษณ์ประวัติจากผู้ปกครอง การเก็บรวบรวมสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงโดยการออกไปเยี่ยมบ้าน

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การสัมภาษณ์ประวัติจากผู้ปกครอง การเก็บรวบรวมสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงโดยการออกไปเยี่ยมบ้าน

ตารางที่ 4.4 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 2 การประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การประเมินทักษะกลไกกล้ามเนื้อมัดใหญ่(เช่น ยืน เดิน นั่ง วิ่ง เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ	3.85	1.00	มาก	2.76	1.18	ปานกลาง
2. การประเมินทักษะกลไกกล้ามเนื้อมัดเล็ก (เช่น กล้ามเนื้อมือ ตา การหยิบจับ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ	3.81	1.04	มาก	2.72	1.18	ปานกลาง
3. การประเมินทักษะกลไกการใช้ภาษา และการสื่อสารให้กับเด็กพิการ	3.76	1.01	มาก	2.74	1.14	ปานกลาง
4. การประเมินทักษะด้านวิชาการ(เช่น สี จำนวน รูปทรง เป็นต้น)ให้กับเด็กพิการ	3.76	1.03	มาก	2.69	1.15	ปานกลาง
5. การประเมินทักษะสังคม(เช่น การเล่นกับเพื่อน การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ	3.83	1.08	มาก	2.69	1.22	ปานกลาง
6. การประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเอง(เช่น การขับถ่าย การรับประทานอาหาร การสวมใส่เสื้อผ้า เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ	3.75	1.04	มาก	2.74	1.18	ปานกลาง
7. การประเมินปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ให้กับเด็กพิการ	3.62	1.04	มาก	2.71	1.09	ปานกลาง
8. การประชุมปรึกษาหารือ(case conference)ระหว่างครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง	3.56	1.10	มาก	2.68	1.15	ปานกลาง
9. การสรุปผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการที่ชัดเจน	3.56	1.03	มาก	2.64	1.09	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.72	.87	มาก	2.70	.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 2 การประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การประเมินทักษะกลไกกล้ามเนื้อใหญ่ (เช่น ยืน เดิน นั่ง วิ่ง เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ การประเมินทักษะสังคม (เช่น การเล่นกับเพื่อน การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ และการประเมินทักษะกลไกกล้ามเนื้อเล็ก (เช่น กล้ามเนื้อมือตา การหยิบจับ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การประเมินทักษะกลไกกล้ามเนื้อใหญ่ (เช่น ยืน เดิน นั่ง วิ่ง เป็นต้น) ให้กับเด็กพิการ การประเมินทักษะการช่วยเหลือตนเอง(เช่น การจับถาด การรับประทานอาหาร การสวมใส่เสื้อผ้า เป็นต้น)ให้กับเด็กพิการ และการประเมินทักษะกลไกการใช้ภาษาและการสื่อสารให้กับเด็กพิการ

ตารางที่ 4.5 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่
เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 3 การเยี่ยมบ้าน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำโครงการเยี่ยมบ้าน อย่างเป็นระบบ	3.55	1.16	มาก	2.66	1.15	ปานกลาง
2. การจัดทำปฏิทินการเยี่ยมบ้าน	3.60	1.10	มาก	2.69	1.14	ปานกลาง
3. การจัดอบรมให้ความรู้ ผู้ปกครองเด็กพิการในการกระตุ้น พัฒนาการและการจัดสิ่งแวดล้อม ที่บ้านอย่างเหมาะสมกับความ ต้องการจำเป็นของเด็กพิการ	3.54	1.05	มาก	2.72	1.10	ปานกลาง
4. การจัดโปรแกรมให้ผู้ปกครอง ช่วยเหลือหรือกระตุ้นพัฒนาการ เด็กพิการอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง	3.49	1.06	ปานกลาง	2.67	1.07	ปานกลาง
5. การบันทึกปัญหาและแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาในการ ให้บริการที่บ้าน	3.46	1.06	ปานกลาง	2.62	1.07	ปานกลาง
6. การติดตามประเมิน ความก้าวหน้าของเด็กพิการที่บ้าน ตามโปรแกรมที่ให้ไว้ อย่างต่อเนื่อง	3.46	1.06	ปานกลาง	2.69	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.52	.94	มาก	2.68	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 3 การเยี่ยมบ้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การจัดทำปฏิทินการเยี่ยมบ้าน การจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านอย่างเป็นระบบ และการจัดอบรมให้ความรู้ผู้ปกครองเด็กพิการในการกระตุ้นพัฒนาการและการจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านอย่างเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็กพิการ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดอบรมให้ความรู้ผู้ปกครองเด็กพิการในการกระตุ้นพัฒนาการและการจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านอย่างเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็กพิการ การจัดทำปฏิทินการเยี่ยมบ้าน และการติดตามประเมินความก้าวหน้าของเด็กพิการที่บ้านตามโปรแกรมที่ให้ไว้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.6 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่
เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 4 การจัดทำแผนให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP.)	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำแผนการให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว ให้กับเด็กพิการ	3.52	1.13	มาก	2.66	1.11	ปานกลาง
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ แผนการให้บริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว	3.42	1.15	ปานกลาง	2.60	1.10	ปานกลาง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กพิการและ บันทึกไว้ในแผนการให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว	3.54	1.14	มาก	2.64	1.12	ปานกลาง
4. การกำหนดเกณฑ์และการ ประเมินผลการให้บริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว	3.45	1.09	ปานกลาง	2.61	1.07	ปานกลาง
5. การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ในแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มเฉพาะครอบครัว	3.58	1.07	มาก	2.68	1.11	ปานกลาง
6. การติดตามประเมินผลแผนการ ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะ ครอบครัว	3.41	1.06	ปานกลาง	2.63	1.06	ปานกลาง
7. การนำผลจากการประเมินมา ปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการ พัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มเฉพาะครอบครัวให้เหมาะสม ยิ่งขึ้น	3.47	1.06	ปานกลาง	2.65	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.48	.96	ปานกลาง	2.64	.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 4 การจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว การเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กพิการและบันทึกไว้ในแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว และการจัดทำแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัวให้กับเด็กพิการ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว การจัดทำแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัวให้กับเด็กพิการ และการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.7 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 5 การอบรมผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องความพิการแต่ละประเภทและแนวทางการส่งเสริมศักยภาพเด็กพิการ	3.56	1.08	มาก	2.67	1.12	ปานกลาง
2. การจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องเทคนิคและแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการ	3.50	1.08	มาก	2.62	1.10	ปานกลาง
3. การแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล	3.60	1.09	มาก	2.62	1.12	ปานกลาง
4. การแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการและเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ	3.64	1.09	มาก	2.63	1.18	ปานกลาง
5. การอบรมและฝึกปฏิบัติแก่ผู้ปกครองในเรื่องทักษะสังคมและทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กพิการ	3.63	1.08	มาก	2.65	1.17	ปานกลาง
6. การแนะนำแหล่งบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนให้กับผู้ปกครอง	3.64	1.09	มาก	2.66	1.14	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.60	.96	มาก	2.64	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 5 การอบรมผู้ปกครอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการและเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ การแนะนำแหล่งบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนให้กับผู้ปกครอง และการอบรมและฝึกปฏิบัติแก่ผู้ปกครองในเรื่องทักษะสังคมและทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กพิการ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องความพิการแต่ละประเภทและแนวทางการส่งเสริมศักยภาพเด็กพิการ การแนะนำแหล่งบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนให้กับผู้ปกครอง และการอบรมและฝึกปฏิบัติแก่ผู้ปกครองในเรื่องทักษะสังคมและทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กพิการ

ตารางที่ 4.8 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่
เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 6 การจัดทำแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP.)	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคลให้เด็กพิการ	3.88	1.19	มาก	2.68	1.30	ปานกลาง
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3.77	1.21	มาก	2.62	1.29	ปานกลาง
3. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับ ผู้ปกครอง/ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการ จัดทำแผน การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3.65	1.17	มาก	2.62	1.18	ปานกลาง
4. การรวบรวมข้อมูลของเด็กพิการและ บันทึกไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล	3.79	1.20	มาก	2.63	1.23	ปานกลาง
5. การประเมินความต้องการพื้นฐานของ เด็กพิการเพื่อขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษา	3.76	1.15	มาก	2.67	1.24	ปานกลาง
6. การกำหนดเป้าหมายพฤติกรรม เรียนรู้และผู้รับผิดชอบการฝึกแต่ละด้าน ของเด็กพิการเพื่อเป็นตัวกำหนดการพัฒนา พฤติกรรมของเด็กพิการ	3.71	1.11	มาก	2.68	1.18	ปานกลาง
7. การกำหนดเกณฑ์และการประเมินผล การใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3.67	1.12	มาก	2.61	1.16	ปานกลาง
8. การดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ใน แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3.67	1.14	มาก	2.61	1.17	ปานกลาง
9. การติดตามประเมิน ทบทวนและ ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	3.64	1.07	มาก	2.64	1.12	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.73	1.04	มาก	2.64	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 6 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เด็กพิการ การรวบรวมข้อมูลของเด็กพิการและบันทึกไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เด็กพิการ การกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมการเรียนรู้และผู้รับผิดชอบการฝึกแต่ละด้านของเด็กพิการเพื่อเป็นตัวกำหนดการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กพิการ และการประเมินความต้องการพื้นฐานของเด็กพิการเพื่อขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ตารางที่ 4.9 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 7 การให้บริการพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนด	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การดำเนินงานและบริการของศูนย์ฯ ให้เด็กพิการ ผู้ปกครอง และชุมชนได้รับทราบ	3.70	1.14	มาก	2.66	1.19	ปานกลาง
2. การจัดเตรียมหาอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับให้บริการแก่เด็กพิการ	3.79	1.11	มาก	2.70	1.22	ปานกลาง
3. การประสานกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่ให้บริการเด็กพิการเพื่อขอความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม	3.75	1.10	มาก	2.69	1.18	ปานกลาง
4. การให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมด้านการศึกษา	3.64	1.07	มาก	2.62	1.12	ปานกลาง
5. การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบแหล่งที่ให้บริการ เรื่อง สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ อุปกรณ์ที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กพิการ	3.64	1.16	มาก	2.59	1.18	ปานกลาง
6. การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3.76	1.13	มาก	2.67	1.22	ปานกลาง
7. การประเมินผลร่วมกับผู้ปกครองของเด็กพิการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินการพัฒนาศักยภาพ	3.61	1.08	มาก	2.63	1.14	ปานกลาง
8. การบันทึกและรายงานพัฒนาการของเด็กพิการ	3.65	1.10	มาก	2.63	1.18	ปานกลาง
9. การส่งต่อเด็กพิการไปยังสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามพื้นฐานความสามารถของเด็กพิการและความพร้อมของครอบครัว	3.68	1.14	มาก	2.67	1.22	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.69	.98	มาก	2.65	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 7 การให้บริการพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การจัดเตรียมหาอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับให้บริการแก่เด็กพิการ การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และการประสานกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆที่ให้บริการเด็กพิการเพื่อขอความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่การจัดเตรียมหาอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับให้บริการแก่เด็กพิการ การประสานกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆที่ให้บริการเด็กพิการเพื่อขอความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ตารางที่ 4.10 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่
เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 8 การประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตามความต้องการ จำเป็น	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน องค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก พิการได้ทราบถึงสิทธิของเด็กพิการใน การขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เฉพาะบุคคล	3.69	1.12	มาก	2.64	1.16	ปานกลาง
2. การจัดให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ เด็กพิการได้ทราบขั้นตอนการขอรับสิ่ง อำนวยความสะดวก สื่อ บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตาม ความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล	3.67	1.10	มาก	2.64	1.17	ปานกลาง
3. การให้ความช่วยเหลือและแนะนำ ผู้ปกครองเพื่อพาเด็กพิการไปขอรับสิ่ง อำนวยความสะดวก สื่อ บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตาม ความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล	3.73	1.10	มาก	2.68	1.18	ปานกลาง
4. การประสานหน่วยงานโดย ขอรับงบประมาณเพื่อให้เด็กพิการ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความ ช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตาม ความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะ บุคคล	3.76	1.05	มาก	2.73	1.19	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.71	1.00	มาก	2.67	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 8 การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กพิการได้รับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการจำเป็น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การประสานหน่วยงานโดยขอรับงบประมาณเพื่อให้เด็กพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล การให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ปกครองเพื่อพาเด็กพิการไปขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล และการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน องค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการได้ทราบถึงสิทธิของเด็กพิการในการขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การประสานหน่วยงานโดยขอรับงบประมาณเพื่อให้เด็กพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล การให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ปกครองเพื่อพาเด็กพิการไปขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล และและการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน องค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการได้ทราบถึงสิทธิของเด็กพิการในการขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

ตารางที่ 4.11 สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านที่ 9 การให้บริการช่วยเหลือโดยชุมชนและบริการทรัพยากรการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					
	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การประชาสัมพันธ์และประสานหน่วยงานเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	3.73	1.07	มาก	2.67	1.18	ปานกลาง
2. การสำรวจข้อมูลเด็กพิการในชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการจัดให้บริการ	3.66	1.07	มาก	2.66	1.14	ปานกลาง
3. การอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.62	1.09	มาก	2.66	1.13	ปานกลาง
4. การวางแผนการให้บริการแก่เด็กพิการ โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม	3.48	1.08	ปานกลาง	2.62	1.07	ปานกลาง
5. การจัดเวทีชาวบ้านในชุมชนเพื่อสร้างความร่วมมือให้เด็กพิการได้รับบริการการพัฒนาศักยภาพจากชุมชน	3.24	1.14	ปานกลาง	2.59	1.09	ปานกลาง
6. การส่งเสริมให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพคนพิการระดับชุมชน	3.28	1.12	ปานกลาง	2.63	1.08	ปานกลาง
7. การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการในชุมชนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ	3.35	1.10	ปานกลาง	2.64	1.08	ปานกลาง
8. การส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กพิการในชุมชน	3.38	1.07	ปานกลาง	2.67	1.08	ปานกลาง
9. การประสานความช่วยเหลือในการจัดเรียนร่วมของสถานศึกษาในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.71	1.08	มาก	2.68	1.17	ปานกลาง
10. การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่เด็กพิการในชุมชนและในสถานศึกษาที่จัดเรียนร่วม	3.71	1.13	มาก	2.69	1.18	ปานกลาง
11. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของชุมชนและโรงเรียนเรียนร่วม	3.68	1.16	มาก	2.64	1.18	ปานกลาง
12. การสรุปรายงานผลการดำเนินงานและวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็กพิการในครั้งต่อไป	3.62	1.11	มาก	2.62	1.13	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.54	.90	มาก	2.65	.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า โดยภาพรวมด้านที่ 9 การให้บริการช่วยเหลือโดยชุมชน และบริการทรัพยากรการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์และประสานหน่วยงาน เครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ การประสานความช่วยเหลือในการจัดเรียนร่วมของสถานศึกษาในชุมชน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่เด็กพิการในชุมชนและในสถานศึกษาที่จัดเรียนร่วม

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่เด็ก พิการในชุมชนและในสถานศึกษาที่จัดเรียนร่วม การประสานความช่วยเหลือในการจัดเรียนร่วม ของสถานศึกษาในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และการส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้จัด กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กพิการในชุมชน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดจากกลุ่มตัวอย่างแสดงได้ดังตาราง 4.12

ตารางที่ 4.12 แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัด

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด		จำนวน
ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง		
1	ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงความจำเป็นในการซัก ประวัติและรวบรวมหลักฐานเพื่อแก้ปัญหาผู้ปกครองไม่ยอมให้ข้อมูล	18
2	ควรมีการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่และบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อการ ค้นหาที่สะดวกและรวดเร็ว	13
3	ควรมีการจัดสรรบุคลากรและงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหการ ให้บริการที่ไม่ครอบคลุมและมีคุณภาพ	11
4	ควรมีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมเพื่อจะได้ วางแผนการให้บริการได้เหมาะสมและถูกต้องที่สุด	11
5	ควรให้ออกาสผู้ปกครองได้นำเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติเด็กเพิ่มเติมใน ภายหลังเพื่อแก้ปัญหาข้อมูลและหลักฐานไม่ครบ	9
6	ควรมีการกำชับบุคลากรให้จัดเก็บเอกสารและรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	5
7	ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรวบรวมเอกสารและจัดระบบข้อมูล	4
8	ควรมีการบันทึกเบอร์โทรศัพท์ของเพื่อนบ้านของเด็กพิการด้วยเพื่อ แก้ปัญหาติดต่อผู้ปกครองไม่ได้	4
9	ควรมีการประชุมตกลงให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศในการจัดเก็บ ข้อมูล เช่นการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรฐานเดียวกัน	4
10	ควรมีการจัดทำผังแนะนำขั้นตอนการรับบริการให้ชัดเจน	2
11	ควรมีการใช้ภาษาถิ่นในการสัมภาษณ์เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันและความ ร่วมมือมากขึ้น เช่น ภาษาพื้นเมือง ภาษาอีสาน ภาษามาลายู เป็นต้น	2

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	จำนวน
12 ควรมีการศึกษาสภาพจริงโดยการออกเยี่ยมบ้านทุกครอบครัว	2
ด้านที่ 2 การประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการ	
1 ควรมีการประเมินความสามารถพื้นฐานที่ตรงกับสภาพจริงและเทียบเกณฑ์ กับพัฒนาการเด็กทั่วไป	12
2 ควรมีการจัดทำคู่มือการประเมินความสามารถพื้นฐานที่ระบุวิธีการและสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมินอย่างชัดเจนและใช้เหมือนกันทั่วประเทศ	11
3 ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อครูจะสามารถประเมิน ความสามารถพื้นฐานของเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เนื่องจากครูมี การเปลี่ยนใหม่ทุกปี	6
4 ควรสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนที่จะประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมาก ที่สุด	6
5 ควรมีการบรรจุครูของศูนย์ให้เป็นข้าราชการจะได้ทำงานนาน เพื่อ แก้ปัญหาครูที่ได้รับการพัฒนาแล้วลาออก ครูใหม่ต้องมาพัฒนาใหม่ใช้ เวลานานและในที่สุดลาออก ศูนย์ก็พัฒนาครูใหม่อยู่ตลอดเวลา ครูที่บรรจุ ควรเป็นนักวิชาชีพด้วยเพื่อจะได้สามารถประเมินเด็กได้ดี	5
6 ควรมีการบันทึกการประเมินอย่างชัดเจน	5
7 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความสามารถพื้นฐาน	5
8 ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากการประเมินต้องใช้แบบ ประเมิน อุปกรณ์ในการประเมินและจำนวนบุคลากรที่พอเพียง	4
9 ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมขณะประเมินด้วย เพื่อให้ผู้ปกครองรับรู้ถึง ความสามารถของเด็ก	4
10 ควรมีการคิดกิจกรรมที่ครอบคลุมทุกทักษะให้เด็กได้แสดงออกเพื่อประเมิน ความสามารถพื้นฐานของเด็กได้ง่ายขึ้น	3
ด้านที่ 3 การเยี่ยมบ้าน	
1 ควรจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่มเพื่อศูนย์จะได้ให้บริการเยี่ยมบ้าน ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง	36

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด		จำนวน
2	ควรมีการเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่อง	32
3	ควรมีการสร้างสวัสดิการให้ครูเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ เนื่องจากการออกเยี่ยมบ้านมีความเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินของครู โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงภัย	19
4	ควรมีการจัดทำปฏิทินการเยี่ยมบ้านที่ชัดเจนและปฏิบัติตามปฏิทิน	18
5	ควรมีการนิเทศครูในการเยี่ยมบ้านให้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างศูนย์และบ้าน	9
6	ควรมีการกำหนดโปรแกรมการฝึกเด็กให้กับผู้ปกครองทุกครั้งที่ใช้ไปเยี่ยมบ้าน และกำกับ ติดตามและประเมินผลในครั้งต่อไป	9
7	ควรมีการวางแผนการเยี่ยมบ้านที่เป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาคาความสูญเสียของทรัพยากร	8
8	ควรมีการประสานเครือข่ายให้มากขึ้นเพื่อความสะดวกในการเยี่ยมบ้าน เช่น สถานีอนามัยหรือ อบต.	6
ด้านที่ 4 การจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP.)		
1	ควรกำหนดให้ศูนย์ทุกศูนย์จัดทำแผน IFSP.	19
2	ควรสร้างเจตคติแก่ผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาเด็กตามแผน IFSP. ที่กำหนด	15
3	ควรชี้แจงผู้ปกครองให้เข้าใจบทบาทของศูนย์ในการพัฒนาเด็กพิการ เพื่อแก้ปัญหาผู้ปกครองคาดหวังว่าจะได้เงินทองหรือสิ่งของจากศูนย์	9
4	ควรจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่มเพื่อศูนย์จะได้ให้บริการได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง	8
5	ควรจัดอบรมครูอย่างสม่ำเสมอให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน IFSP. และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	7
6	ควรให้ผู้ปกครองได้รับรู้การจัดทำแผน IFSP. ทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้ความร่วมมือให้มากที่สุด	7
7	ควรมีคู่มือการจัดทำ IFSP. วิธีการปฏิบัติที่เข้าใจง่ายต่อการปฏิบัติและเป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ	3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	จำนวน
ด้านที่ 5 การอบรมผู้ปกครอง	
1 ควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	27
2 ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับอบรมผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ยากจนไม่มีเงินสำหรับเป็นค่าเดินทางมาอบรมหรือวันที่อบรมทำให้ขาดรายได้	21
3 ควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองของเด็กพิการประเภทเดียวกันเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้น	21
4 ควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองที่ศูนย์ในวันที่เด็กมารับบริการ อาจจัดเป็นกลุ่มย่อยเพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง และไม่ใช้ภาษาวิชาการเกินไป	11
5 ควรจัดอบรมผู้ปกครองในท้องที่บ้านของเด็กเพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง	9
ด้านที่ 6 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP.)	
1 ควรจัดทำแผน IEP. ให้กับเด็กทุกคน	21
2 ควรจัดอบรมครูสม่ำเสมอให้มีทักษะในการจัดทำแผน IEP. และนำไปสู่การปฏิบัติโดยแผน IEP.	11
3 ควรให้ผู้ปกครองมาร่วมประชุมด้วยไม่ใช่ครูเขียนขึ้นมาแล้วให้ผู้ปกครองลงนามเท่านั้น	11
4 ควรมีการปรับปรุงแผนอย่างน้อย 6 เดือน / ครั้ง	7
5 ควรจัดทำในรูปของคณะกรรมการไม่ใช่ใครคนใดคนหนึ่ง	5
6 ควรมีการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่ม	3
ด้านที่ 7 การให้บริการพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนด	
1 ควรมีการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่ม	12
2 ควรให้บริการตามแผน IEP. และ IIP. ที่ได้กำหนดไว้ ไม่ใช่ให้บริการตามความต้องการของครู	10

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด		จำนวน
3	ควรนิเทศติดตามโดยผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอในการนำแผน IEP. ไปใช้ โดยการตรวจ IIP. และบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง	6
4	ควรมีการสรรหาบุคลากรวิชาชีพ เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพได้อย่างมีคุณภาพ	5
5	ควรให้ผู้ปกครองอยู่ด้วยขณะทำกิจกรรมและสอนผู้ปกครองด้วยเพื่อจะได้ นำเทคนิคเหล่านั้นไปฝึกทักษะต่อที่บ้าน	4
6	ควรจัดอบรมครูให้มีความรู้และทักษะในการให้บริการที่หลากหลายทุก ทักษะ	2
7	ควรจัดหาหรือผลิตสื่อตามแผนที่กำหนด ไม่ควรเขียนแผนให้สอดคล้องกับ สื่อที่มี	2
ด้านที่ 8 การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กพิการได้รับสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการจำเป็น		
1	ควรประสานขอรับสิ่งอำนวยความสะดวกจากมูลนิธิหรือองค์กรอื่นๆ เพิ่มเติมจากที่กฎกระทรวงมีให้	19
2	ควรสร้างเครือข่ายหน่วยให้บริการให้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งจังหวัด	14
3	ควรมีการประชุมทำความเข้าใจต่อครู โรงเรียน ผู้ปกครอง ในการขอรับ สิทธิ การใช้อุปอง และการรายงาน	10
4	ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงและให้เข้าใจตรงกันในการขอรับสิทธิ	9
5	ควรมีการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่ม	6
6	ควรมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้อุปอง เพื่อพัฒนาการ ให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3
7	ควรสร้างทีมงานของศูนย์ให้เข้มแข็งเพื่อก่อให้เกิดความศรัทธาเชื่อถือ และให้ได้รับความร่วมมือในจังหวัดได้มากที่สุด	3
ด้านที่ 9 การให้บริการช่วยเหลือโดยชุมชนและบริการทรัพยากรการเรียนรู้		
1	ควรมีการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องทางสื่อต่างๆอย่าง หลากหลายเพื่อการเข้าถึงของทุกกลุ่มเครือข่าย	21

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	จำนวน
2 ควรประสานการทำงานร่วมกับเครือข่ายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	18
3 ควรมีการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่ม	11
4 ควรเร่งสร้างความตระหนักให้กับทุกองค์กร ชุมชน เครือข่าย เพื่อให้เห็น ความสำคัญของการพัฒนาเด็กพิการให้ช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด	8
5 ควรมีการสร้างเครือข่ายชุมชนให้มากขึ้น	7
6 ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการให้บริการ	3
7 ควรมีการจัดให้บริการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการในช่วงกลางวันขององค์การ บริหารส่วนตำบลทุกตำบล	2

จากตารางที่ 4.12 แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พบว่ามีข้อเสนอแนะในด้านต่างๆดังนี้

1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ประวัติจากหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงความจำเป็นในการซักประวัติและรวบรวมหลักฐานเพื่อแก้ปัญหาผู้ปกครองไม่ยอมให้ข้อมูล ควรมีการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่และบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นหาที่สะดวกและรวดเร็ว ควรมีการจัดสรรบุคลากรและงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหการให้บริการที่ไม่ครอบคลุมและมีคุณภาพ และควรมีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมเพื่อจะได้วางแผนการให้บริการได้เหมาะสมและถูกต้องที่สุด

2) ด้านการประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการ ได้แก่ ควรมีการประเมินความสามารถพื้นฐานที่ตรงกับสภาพจริงและเทียบเกณฑ์กับพัฒนาการเด็กทั่วไป ควรมีการจัดทำคู่มือการประเมินความสามารถพื้นฐานที่ระบุวิธีการและสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมินอย่างชัดเจนและใช้เหมือนกันทั่วประเทศ

3) ด้านการเยี่ยมบ้าน ได้แก่ ควรจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่มเพื่อศูนย์จะได้ให้บริการเยี่ยมบ้านได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ควรมีการเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่อง และควรมีการสร้างสวัสดิการให้ครูเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ เนื่องจากการออกเยี่ยมบ้านมีความเสี่ยงต่อชีวิต

และทรัพย์สินของครู โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงภัย และควรมีการจัดทำปฏิทินการเยี่ยมบ้านที่ชัดเจนและปฏิบัติตามปฏิทิน

4) ด้านการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเฉพาะครอบครัว ได้แก่ ควรกำหนดให้ศูนย์ทุกศูนย์จัดทำแผน IFSP. และควรสร้างเจตคติแก่ผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาเด็กตามแผน IFSP. ที่กำหนด

5) ด้านการอบรมผู้ปกครอง ได้แก่ ควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับอบรมผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ยากจนไม่มีเงินสำหรับเป็นค่าเดินทางมาอบรมหรือวันที่อบรมทำให้ขาดรายได้ และควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองของเด็กพิการประเภทเดียวกันเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้น

6) ด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้แก่ ควรจัดทำแผน IEP. ให้กับเด็กทุกคน ควรจัดอบรมครูสม่ำเสมอให้มีทักษะในการจัดทำแผน IEP. และนำไปสู่การปฏิบัติโดยแผน IIP. และควรให้ผู้ปกครองมาร่วมประชุมด้วยไม่ใช่ครูเขียนขึ้นมาแล้วให้ผู้ปกครองลงนามเท่านั้น

7) ด้านการให้บริการพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนด ได้แก่ ควรมีการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่ม และควรให้บริการตามแผน IEP. และ IIP. ที่ได้กำหนดไว้ ไม่ใช่ให้บริการตามความต้องการของครู

8) ด้านการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตามความต้องการจำเป็น ได้แก่ ควรประสานขอรับสิ่งอำนวยความสะดวกจากมูลนิธิหรือองค์กรอื่นๆเพิ่มเติมจากที่กฎกระทรวงมีให้ ควรสร้างเครือข่ายหน่วยให้บริการให้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งจังหวัด และควรมีการประชุมทำความเข้าใจต่อครู โรงเรียน ผู้ปกครอง ในการขอรับสิทธิ การใช้คู่มือ และการรายงาน

9) ด้านการให้บริการช่วยเหลือโดยชุมชนและบริการทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องทางสื่อต่างๆอย่างหลากหลายเพื่อการเข้าถึงของทุกกลุ่มเครือข่าย และควรประสานการทำงานร่วมกับเครือข่ายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง